

UCHWAŁA NR LXI/548/2023
RADY MIEJSKIEJ W KROTOSZYNIE

z dnia 23 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego Miasta i Gminy Krotoszyn „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) w związku z uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz.881) Rada Miejska w Krotoszynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program osłonowy Miasta i Gminy Krotoszyn „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krotoszyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodnicząca Rady

Anna Sikora

**PROGRAM OSŁONOWY MIASTA I GMINY KROTOSZYN „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”
NA LATA 2024-2028**

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Program osłonowy Miasta i Gminy Krotoszyn „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, zwany dalej „Programem” jest programem w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i dotyczy realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Program został przyjęty przez Radę Miejską w Krotoszynie w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2024 Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).
3. Program jest programem wieloletnim i będzie realizowany w latach 2024-2028.
4. Program skierowany jest dla mieszkańców Miasta i Gminy Krotoszyn.

II. CELE PROGRAMU

1. Cele Programu będą realizowane w ramach 3 modułów, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innego adresata.
2. Celem modułu 1 i modułu 2 Programu jest zapewnienie pomocy w formie dożywiania wszystkim osobom potrzebującym, w szczególności dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, a zwłaszcza osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i samotnych.
3. Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.
4. Zakłada się, że realizacja celów w ramach Programu na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn będzie mieć wpływ na:
 - 1) ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci, uczniów i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
 - 2) poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia;
 - 3) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych zwłaszcza osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i samotnych;
 - 4) kształtowanie zdrowego stylu żywienia, w tym dbanie o zdrowy styl żywienia przez dzieci i młodzież, a także przez osoby dorosłe;
 - 5) rozwój bazy żywieniowej poprzez doposażenia i poprawę standardu funkcjonowania stołówek szkolnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

III. OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

W latach 2021-2022 w ramach programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, mieszkańcy Miasta i Gminy Krotoszyn korzystali z dwóch form pomocy, tj. z posiłku i świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W 2021 roku wsparciem w zakresie programu osłonowego, pomocą objęto 327 osób, w tym 55 osób z obszarów wiejskich. Z pomocy w formie posiłku skorzystało 214 osób. Odpowiednio w 2022 roku wsparciem objęto 324 osoby, w tym 50 osób z obszarów wiejskich, a z pomocy w formie posiłku skorzystało 210 osób.

Dzieci i młodzież stanowią szczególną grupę odbiorców Programu, której udział w ogólnej liczbie osób otrzymujących pomoc w ramach programu w 2021 roku wyniósł 54%, a w 2022 roku prawie 60%. W 2021 roku w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy w formie posiłku, dzieci do 7 lat stanowiły 21%, a 44% wyniósł odsetek uczniów w wieku od lat 7 do ukończenia szkoły ponadpodstawowej. Analogicznie w 2022 roku, dzieci do 7 lat stanowiły 18%, natomiast odsetek uczniów w wieku od lat 7 do ukończenia szkoły ponadpodstawowej w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy w formie posiłku wyniósł 51%.

Wsparciem w ramach Programu objęte były także osoby dorosłe, w szczególności osoby starsze, chore, niepełnosprawne i samotne. W 2021 roku osoby dorosłe, którym udzielono pomocy w formie posiłku stanowiły prawie 35%, a w 2022 roku 31%, którym przyznano pomoc w formie posiłku.

Z Programu w latach 2021-2022 udzielana była również pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Niekorzystne warunki społeczno-ekonomiczne osób i rodzin uniemożliwiają zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych. Koszty utrzymania mieszkania, jak i ceny żywności znacznie wpływają na pogorszenie się kondycji gospodarstw domowych, a najbardziej uderzają w gospodarstwa domowe o niskich dochodach. Szczególnie trudno żyje się osobom samotnym, starszym, chorym, z niepełnosprawnością. Osoby te w większości utrzymują się z niskich świadczeń emerytalnych lub rentowych albo z zasiłków z pomocy społecznej.

Zaakcentować należy, że do grupy wysokiego ryzyka należą dzieci oraz młodzież w okresie intensywnego wzrostu, żyjące często w rodzinach o niskich dochodach, dysfunkcyjnych. Niski status ekonomiczny przyczynia się bardzo często do wyboru produktów o niskiej jakości, ubogich w mikro i makro składniki odżywcze. W żywieniu dzieci i młodzieży istotna jest regularność spożywanych posiłków, ich wartość kaloryczna oraz odpowiednia częstotliwość. Niedożywienie ma różnorodne konsekwencje. Powoduje zmniejszoną zdolność do nauki i koncentracji. Jest przyczyną wahania nastroju, rozdrażnienia, złego humoru, napięcia, niepokoju, które zwiększają ryzyko konfliktów, zachowań agresywnych i przemocy, co z kolei nie pozostaje obojętne na poziom wykształcenia i późniejszą pozycję społeczną. Niedożywienie zwiększa również zapadalność na przewlekłe choroby, które są niekorzystne dla rozwoju fizycznego i psychicznego, co ma dalekosiężne następstwa. Wobec tego objęcie dzieci i uczniów zgłaszających chęć zjedzenia posiłku pozwoli na zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb żywieniowych.

W tym stanie rzeczy oraz wobec wymogów ustanowienia programu osłonowego na poziomie gminy, staje się jak najbardziej zasadne wprowadzenie niniejszego Programu.

IV. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

1. Koordynatorem Programu modułu 1 i 2 jest Burmistrz Krotoszyna.
2. Zadania Programu w ramach modułu 1 i modułu 2 będą realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie we współpracy z właściwymi jednostkami organizacyjnymi gminy, tj. żłobkami, przedszkolami, szkołami i szkołami prowadzonymi przez inne samorządy gminne oraz z innymi podmiotami prowadzącymi żłobki, szkoły lub przedszkola, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Miasta i Gminy Krotoszyn.

3. Podmiotami realizującymi Program w systemie oświaty będą organy prowadzące publiczne szkoły podstawowe. W celu realizacji modułu 3 programu konieczne jest włączenie się podmiotów administracji rządowej i samorządowej oraz łączenie samorządowych i rządowych źródeł finansowych.

V. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

Moduł 1 - dla dzieci i młodzieży oraz moduł 2 - dla osób dorosłych

1. W ramach Programu w zakresie modułu nr 1 i modułu nr 2, Miasto i Gmina Krotoszyn udziela wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 wyżej cytowanej ustawy:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej;
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym, samotnym,
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 1 powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

3. Przyznanie pomocy, w trybie wskazanym w ust. 2 powyżej nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Przyznana pomoc ma charakter doraźny.

4. Liczba dzieci i uczniów, którym udziela się pomocy w sposób wskazany w ust. 2, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach z terenu Miasta i Gminy Krotoszyn w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.

5. Program zakłada dowóz posiłków do miejsca zamieszkania, osobom dorosłym niewychodzącym z domu, które same nie są w stanie przygotować posiłek ze względu np. na podeszły wiek, chorobę czy niepełnosprawność.

Moduł 3 - Organizacja stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach

1. W ramach Programu w zakresie modułu nr 3 przewiduje się następujące działania:

- 1) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują tak, aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek;
- 2) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni.

2. Wsparcia dla danej szkoły udziela się w ramach tylko jednego działania.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

W zakresie modułów Program finansowany będzie z środków własnych Miasta i Gminy Krotoszyn oraz z dotacji budżetu państwa otrzymywanej w formie dofinansowania zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

VII. MONITORING PROGRAMU

1. Realizacja Programu będzie monitorowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie we współpracy z podmiotami realizującymi w celu zabezpieczenia dożywiania dzieci, uczniów i osób dorosłych, zgodnie z rozeznanymi potrzebami w tym zakresie.
2. Z realizacji Programu sporządzana będzie roczna informacja, która będzie przekazywana do Wojewody Wielkopolskiego w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku następującego po roku realizacji Programu.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Stosownie do art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Z kolei art. 110 ust. 10 ww. ustawy stanowi, że rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby z zakresu pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej

Obecnie Miasto i Gmina Krotoszyn oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie realizuje program osłonowy „Pomoc Miasta i Gminy Krotoszyn w zakresie dożywiania Posiłków w szkole i w domu na lata 2019-2023”, przyjęty Uchwałą Nr III/23/2018 Rady Miejskiej w Krotoszynie z dnia 27 grudnia 2018 r. Podstawą prawną nn. Programu jest wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjęty Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowiący załącznik do ww. uchwały (M.P. poz. 1007). Program obowiązuje do końca 2023 r.

Z dniem 1 stycznia 2024 r. wchodzi w życie Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Program ma na celu zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Pkt III.1.2. Programu przewiduje wsparcie dla gmin, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach będą udzielały pomocy, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola poinformuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku bez konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydawania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Jednocześnie Program ten przewiduje, iż liczba dzieci i uczniów, którym może być udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a we wrześniu tej liczby z czerwca. Warunkiem przyznania takiej pomocy jest przyjęcie przez gminę programu osłonowego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który takie rozwiązania na terenie gminy będzie przewidywał.

Przyjęcie przez Radę Miejską w Krotoszynie *Programu osłonowego Miasta i Gminy Krotoszyn „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028* przyczyni się do ograniczenia zjawiska, jakim jest niedożywienie dzieci i młodzieży szkolnej, a także osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, w szczególności osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, samotnych i będzie stanowiło podstawę do wystąpienia o dotację z budżetu państwa na realizację zadania własnego Miasta i Gminy Krotoszyn.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

I Zastępca Burmistrza

mgr Ryszard Czuszek